מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף לחינוך קדם יסודי

אור ירוק

העמותה לשינוי תרבות הנהיגה בישראל

החברה למתנ"סים
רשות חברתית אמיתית

שלום לכולכם,

לשבת ברכב חגורים על כיסא בטיחות - זו לא המלצה, זו חובה עפ"י חוק.
המחויבות שלנו כמבוגרים היא לתת דוגמא אישית ולוודא שהילדים שומרים על כללי הבטיחות:
לשבת על כיסא בטיחות חגורים בצורה בטיחותית בכל נסיעה.
לשבת בשקט ולא להפריע לנהג להתרכז בנהיגה.
להיכנס ולצאת מהרכב רק מצד המדרכה.

נסיעה בטוחה
חודש ינואר
זהב בגן

בחומר המצורף תמצאו פעילויות המבוססות על רעיונות שהופעלו על ידי מתנדבי תוכנית זה"ב בגן - גמלאים מתנדבים בגני הילדים. במרכז התוכנית נמצאת **לֶלָה** - הדמות שמזכירה לנו את כללי הבטיחות בדרכים.

למה **לֶלָה**? כי כל הפעולות שיש לעשות כדי להקפיד על כללי הבטיחות בדרכים מתחילות ב**לֶה** או ב**לָה**: **לה**ביט, **לה**קשיב, **ל**תת יד, **ל**חצות, **ל**שבת על כסא הבטיחות, **ל**חגור חגורה, **ל**חבוש קסדה ו**ל**שחק רק במקום בטוח.

אתם מוזמנים לבחור את הפעילויות שמתאימות לכם, בהתאם לתוכנית העבודה בגן.
תוכלו למצוא חומרים נוספים באתר אור ירוק www.oryarok.org.il .
נשמח אם תשלחו לנו תמונות ורעיונות כדי שנוסיף לעיתון הבא

שלכם
רונית רביב- מנהלת תוכנית זה"ב בגן
lela@oryarok.org.il 09-7776173/62

מידע

רוב הילדים נפגעים בתאונות דרכים כנוסעים ברכב (כ-75% מכלל הילדים הנפגעים בתאונות דרכים).
עפ"י החוק, במדינת ישראל חובה להושיב ילדים עד גיל 8 על מושב בטיחות לפי משקל וגובה הילד. מושב הבטיחות מגן על הילדים במקרה של תאונה. חגורת הבטיחות המחוברת למושב שומרת את הגוף צמוד למושב המכונית. ללא מושב הבטיחות הילד עלול לעוף באוויר במקרה של עצירה פתאומית או תאונה.
ילדים במשקל מעל 18 ק"ג ועד גובה של 145 ס"מ צריכים לשבת במושב בטיחות מסוג בוסטר ולחגור חגורת אגן-כתף.

המלצות לשימוש שמושב בטיחות

- על הילד להיחגר באמצעות חגורת אגן-כתף כשהוא יושב על הבוסטר.
- יש להקפיד שחגורת האגן תמוקם על עצמות אגן הירכיים ולא על הבטן.
- יש להקפיד שחגורת הכתף תגיע מעל כתפו של הילד ותעבור במרכז בית החזה שלו.
- בשום מקרה אין לאפשר לילד להעביר את חגורת הכתף מאחורי גבו או מתחת לבית השחי.
- הילד צריך לשבת על הבוסטר ישיבה זקופה כשחגורת הבטיחות הדוקה לגופו.
- יש להקפיד על שימוש בחגורת בטיחות ו/או במושב בטיחות בכל נסיעה - בעיר ומחוץ לעיר, בנסיעה ארוכה ובנסיעה קצרה

ירידה מהרכב

יש להקפיד שהכניסה לרכב והיציאה ממנו ייעשו רק דרך הדלת הסמוכה למדרכה

שרים שירים

לפי המנגינה של "לכובע שלי 3 פינות":

לְלֶלָה שֶׁלָּנוּ יֵשׁ עוֹד עֵצָה,
לַחְגֹּר הֵיטֵב אֶת הַחֲגוֹרָה.
עַל מוֹשַׁב בְּטִיחוּת נֵשֶׁב רְגוּעִים,
כִּי לֶלָה שׁוֹמֶרֶת עַל כָּל הַכְּלָלִים.

"האוטו שלנו" בגרסה של ללה

הָאוֹטוֹ שֶׁל לֶלָה נוֹסֵעַ רָחוֹק,
הָאוֹטוֹ שֶׁל לֶלָה נוֹסֵעַ כַּחֹק,
כֻּלָּם חֲגוּרִים בְּהֶתְאֵם לַכְּלָלִים,
עִם לֶלָה נִהְיֶה בְּטוּחִים בַּדְּרָכִים. 2X

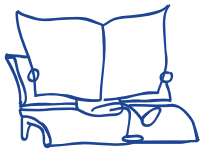

פעילות בעקבות סיפור

מקריאים את "ללה לאבא"

לֶלֶה לְאַבָּא / מֵאֵת נְטַע סִילוֹנִי

הַיּוֹם הֵכַנְתִּי לְאַבָּא שֶׁלִּי לֶלָה. שֶׁתִּהְיֶה לוֹ לֶלָה מִשֶּׁלּוֹ. לָמָּה? בְּגִלַּל מָה שֶׁקָּרָה בַּבֹּקֶר. אַבָּא מְהֵר מְאוֹד לָעֲבוֹדָה - הוּא אָמַר שֶׁיֵּשׁ לוֹ פְּגִישָׁה חֲשׁוּבָה, וּבְקִשׁ שֶׁנִּזְדָּרֵז. "נָדָב, יָעֵלִי," הוּא אָמַר, "בּוֹאוּ, נִכָּנֵס לַמְּכוֹנִית." יָעֵלִי - אֶחוֹתִי הַקְּטַנָּה - וַאֲנִי צָעַדְנוּ אַחֲרָיו. אַבָּא פָּתַח לָנוּ אֶת הַדֶּלֶת מִכְּווּן הַמִּדְרָכָה. יָעֵלִי נִכְנְסָה רִאשׁוֹנָה וְהִתְיַשְּׁבָה בְּכִסֵּא הַבְּטִיחוּת שֶׁלָּהּ, וַאֲנִי נִכְנַסְתִּי אַחֲרֶיהָ וְהִתְיַשַּׁבְתִּי עַל כִּסֵּא הַבְּטִיחוּת שֶׁלִּי. אֲנִי נֶחְגַּרְתִּי מִיָּד - אֲנִי יוֹדֵעַ לְהֵחָגֵר לְבַד. אַבָּא נֶחְגַּר גַּם הוּא. "אַבָּא," אָמַרְתִּי. "כֵּן, נָדָבִי," עָנָה אַבָּא. "לֹא שָׂכַחְתָּ מַשֶּׁהוּ?" שָׁאַלְתִּי. "אִם אַתָּה שׁוֹאֵל, כַּנִּרְאֶה שָׂכַחְתִּי..." אַבָּא הִבִּיט בִּי דֶּרֶךְ הַמַּרְאָה. "שָׂכַחְתָּ לַחְגֹּר אֶת יָעֵלִי בַּחֲגוֹרַת הַבְּטִיחוּת!" עָנִיתִי "אוֹי, בֶּאֱמֶת? אֲנִי מַמָּשׁ מְבֻלְבָּל לִפְעָמִים," חִיֵּךְ אַבָּא, יָצָא מֵהַמְּכוֹנִית וְחָגַר אֶת יָעֵלִי. "מָה הָיִיתִי עוֹשֶׂה בִּלְעָדֶיךָ..." הוּא הוֹסִיף. כְּשֶׁהִגַּעְנוּ לַגַּן אַבָּא אָמַר שׁוּב: "אֲנִי לֹא מֵבִין אֵיךְ שָׂכַחְתִּי לַחְגֹּר אֶת יָעֵלִי. כָּל הַכָּבוֹד שֶׁשַּׂמְתָּ לֵב, נָדָבִי." הוּא נִפְרַד מִמֶּנִּי בִּנְשִׁיקָה, וְהָלַךְ. רָצִיתִי לְהָכִין לְאַבָּא הַפְתָּעָה. לֶלָה. לֶלָה שֶׁתַּזְכִּיר לְאַבָּא אֶת כְּלֵי הַזְּהִירוּת. כָּךְ אַבָּא יִזְכֹּר תָּמִיד - בִּזְמַן נְסִיעָה בַּמְּכוֹנִית: לְהַתְאִים כִּסֵּא בְּטִיחוּת, לְהֵחָגֵר, לְהַזְכִּיר לַיְלָדִים לָשֶׁבֶת בְּשֶׁקֶט בִּזְמַן הַנְּסִיעָה, וְלָצֵאת רַק לִכְווּן הַמִּדְרָכָה. לְהַתְאִים, לְהֵחָגֵר, לָשֶׁבֶת בְּשֶׁקֶט, לָצֵאת - לֶלָה. הֵכַנְתִּי מַדְבֵּקָה שֶׁל לֶלָה, מַמָּשׁ מַקְסִימָה, וְשַׂמְתִּי אוֹתָהּ לְאַבָּא מִתַּחַת לַכָּרִית. בַּבֹּקֶר, כְּשֶׁהוּא יִתְעוֹרֵר, הוּא יִמְצָא אוֹתָהּ, וַאֲנִי אַגִּיד לוֹ שֶׁכְּדַאי לוֹ לְהַדְבִּיק אֶת לֶלָה בְּמָקוֹם בּוֹלֵט בַּמְּכוֹנִית, בִּשְׁבִיל לִזְכֹּר תָּמִיד אֶת הַכְּלָלִים.

חִיזּוּק

מזמינים את הילדים להניח את יד ימין על כתף שמאל (כמו חגורת בטיחות) בכל פעם שהתשובה היא "כן".

- האם ילדים צריכים לשבת על כיסא בטיחות בכל פעם שהם נוסעים ברכב?
- האם אמא צריכה לשבת על כיסא בטיחות?
- האם חייבים תמיד לחגור חגורה?
- האם לילדי הגן מותר לשבת ליד הנהג?
- אם יושבים על כיסא בטיחות, עדיין חייבים להיחגר?
- האם ילדים חייבים לשבת בכיסא בטיחות ולהיחגר?

דף צביעה- אפשר למצוא את הדף באתר "אור ירוק"

הדגמה

שאלו את הילדים:
מי הגיע לגן במכונית? למי יש כיסא בטיחות? מי יודע להיחגר לבד? מי יודע למה חשוב לשבת במכונית על כיסא בטיחות? ולמה חשוב להיחגר? מציבים כיסא בטיחות במרכז. מזמינים ילדים להדגים ישיבה נכונה. כל ילד ינסה להיחגר בעצמו, ומי שלא יצליח ייעזר במתנדב. לפני שחוגרים את החגורה, מזמינים את כל הילדים לטפוח פעמיים על הברכיים, למחוא כף פעמיים, לפתוח את כפות הידיים כלפי מעלה ולקרוא בקול: "הו-הא, מה קרה? לא חגרתי חגורה". ניתן להדגים באמצעות בובה מה קורה בזמן תאונה, כשיושבים על כסא ללא חגורה.

צ"ל מפונפנים

מדביקים על אטב כביסה פונפונים בצבעי הרמזור: ירוק, צהוב ואדום. בקצהו העליון מדביקים עיניים זזות ושני מנקי מקטרות בתור מחושים. ניתן להצמיד מגנט לאטב. אפשר ליצור זח"ל על מקל שלגון, על קרטון, על לֶבד, כסיכה לחגורה ועוד.

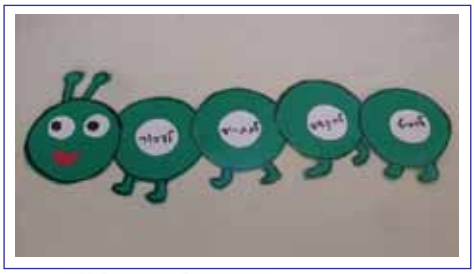

פינת יצירה

מציגים לילדים משפטים הקשורים לחגירת חגורה. כל ילד יצייר ציור מתאים. את הציורים והמשפטים תולים בפינת ללה.

- "אני ילד מקליק"
- "מדליק מי שמקליק ראשון"
- "חובה לחגור גם מאחור"
- "נזהר בדרכים ונשאר בחיים"

מזמינים את הילדים להביא לגן תמונות שלהם יושבים על כיסא בטיחות וחגורים ברכב המשפחתי.

איך הגענו הבוקר לגן?

מכינים לוח בפינת ללה ובו שלושה טורים: הגעתי ברגל, הגעתי במכונית, הגעתי על אופניים. בכל טור מדביקים צמדנים. מכינים בסלסילה כרטיסיות מנוילנות עם שמות הילדים. מבקשים מכל ילד להצמיד את שמו לעמודה המציגה את הדרך בה הגיע בבוקר לגן. אפשר ליצור דיאגרמה יומית ולראות אם יש הבדל בין יום שישי לשאר ימות השבוע.

מכוניות הפלאים

מכינים קופסת פלאים בצורת מכונית. אפשר להכניס לתוכה חפצים שקשורים לנושא בטיחות בדרכים. לדוגמא : ללה לחגורה, הגה, מד גובה, תפילת הדרך, סוגים שונים של מכוניות. מזמינים את הילדים לנחש מה במכונית. ניתן לשאול שאלות שהתשובה עליהן היא כן/לא: האם זה משהו שעשוי מפלסטיק? וכדומה. כשהילדים מגלים, מזמינים אותם לבחון איך זה מתקשר לנושא הבטיחות בדרכים.

תלבושת "במו ידי"

כדי לתרגל חגירה נכונה, נכין רצועות ארוכות של בריסטול או אל-בד, כך שיקיפו את הילדים.כל ילד יקשט את הרצועה שלו. נדגים על כל ילד איך החגורה צריכה להיות מוצמדת לגוף. אפשר להוסיף לכל רצועה את המשפט: "אני ילד/ה מקליק/ה".

תמרור עצור

תמרור עצור שייך למשפחת תמרורי ההוריה. תמרורי ההוריה נועדו לסייע בהכוונת התנועה. תפקיד תמרורי הוריה בצבע אדום להודיע לנו מה אסור לעשות. תמרור עצור הוא יחיד ומיוחד. צורתו מתומן - יש לו 8 צלעות שוות, ובמרכזו ציור של כף יד. פעילות: מכינים מתומן מבריסטול לבן. כל ילד טובל את כף יד שמאל בצבע אדום ומניח אותה בתוך המתומן. עוברים בצבע אדום מסביב לשרטוט כף היד. אפשר להכין תמרורי עצור ולבחון באילו מקומות בגן ובחצר הגן כדאי להציב אותם (בכניסה לחדר השירותים, ליד הנדנדה ועוד).

דגם של שכונה

יוצרים על גבי לוח קלקר משטח של כביש ומעברי חצייה. יוצרים דמויות של אנשים וכלי רכב. את הדמויות מעמידים בעזרת מקלות ארטיק ופלסטלינה.

צמ"ל - צוברים תגורה לתמור

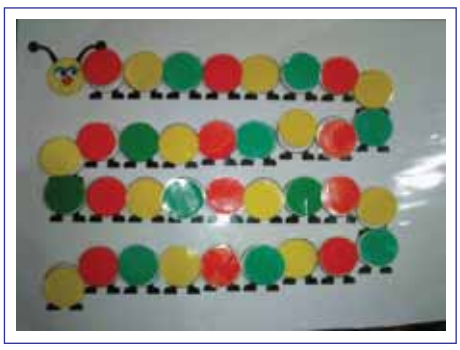

רושמים בכל עיגול את שמו של ילד שמתחייב לחגור חגורת בטיחות. אפשר לצרף תמונה. אפשרות נוספת - הופכים את הזחל למשחק מסלול: מתקדמים מהזנב לעבר הראש. אור אדום = עוצרים ומחכים תור; אור צהוב = עונים על שאלה מתוך בנק שאלות בנושא בטיחות בדרכים (לדוגמא : האם חייבים תמיד לחגור חגורת בטיחות, גם אם נוסעים למרחק קצר?); אור ירוק = מכריזים על כלל הקשור לבטיחות בדרכים ומתקדמים עוד עיגול. מנצח: הראשון שמגיע אל ראש הזחל. אפשר להכין כרטיס אישי לכל משתתף: כשעוצרים בירוק מציירים את ללה, ובסוף מחשבים כמה פעמים עצרנו על ללה.

אוטו טבע

אוספים פירות של עצים נשירים בעונה, מדביקים את הפרי על הדף כחלק מציור של מכונית. מזמינים את הילדים לצייר סיפור המתקשר לנושא בטיחות בדרכים. ניתן לצרף לכל ציור את הסיפור האישי של הילד.

סיכת לוח

יוצרים עיגול מקרטון קשיח, במרכזו מדביקים חצי קליפת אגוז. מסביב לאגוז מצמידים בעזרת דבק חם חצאי פיסטוק הפוכים. מורחים הכל בדבק פלסטי. את קליפת האגוז צובעים בירוק ומוסיפים לה עיניים זזות ופה מחייך. ניתן להדביק מאחור מגנט או סיכה.

ראש-בוש לוח

מכניסים לתוך גרב ירוקה אדמה ובה זרעי דשא. מקשטים בעיניים ופה אדום. אפשרות נוספת: להכניס את האדמה לתוך כוס חד-פעמית שמחוררת בתחתיתה. את הכוס עוטפים בצמר גפן ומכניסים לתוך הגרב. מקפידים להשקות לפי הצורך.

סינית לוח שקדייה - לוח

מכינים לוח ובו עץ שקדייה, סביבו מקשטים בכללים בנושא בטיחות בדרכים.

מתנות לבני המשפחה

ללה למכונית

יוצרים פונפון ירוק. משרטטים על שני קרטונים בגודל דף ממו שני עיגולים, אחד בתוך השני. גוזרים את העיגול הפנימי. מצמידים את הקרטונים זה לזה. מלפפים צמר ירוק - כלפי פנים וכלפי חוץ - בכמה שכבות מסביב לעיגולים, עד שהחור מתמלא בצמר. גוזרים מסביב בין שני עיגולי הקרטון.משחילים חוט בין שני העיגולים, וקושרים. ניתן להוסיף עיניים זזות, רגליים ומגפיים אדומים.

זוכרים בדרכים

יוצרים צורה של מכונית, במרכזה מדביקים תמונה של הילד, ומעליה כותבים: "בשבילי - סעו בזהירות!" צובעים את המכונית ומניילנים. אפשר לחבר חוט לתליית המתנה במכונית

נוסעים עם ללה

מדביקים על קרטון עגול לֶבד ירוק, מחברים ידיים ורגליים מלֶבד שחור ואדום. מוסיפים עיניים ופה.מוסיפים חוט לבן לתלייה. אפשר גם להדביק בתוך הרֶכב בעזרת צמדן.

תודה

לרותי גלזנר - בת ים, רחלי ברקוביץ - קרית ביאליק, חוה לגבס, חדיד, מ.א חבל מודיעין, שוש רקאנטי - רמת גן, מרים אברהם - קריית מוצקין, רותי בדיחי, מולדת, מ.א גלבוע, ליאונורה ברוך - אלפי מנשה, נעמי לוסטיגמן - מ.א חבל מודיעין, ליוסי פינצבסקי - לוד ולמתנדבות עמותת ש"ל - שירות אזרחי.

כתיבה ועריכה: נטע סילוני, רונית רביב
מנהלת תוכנית זה"ב בגן - רונית רביב.
צוות מוביל תוכנית זה"ב בגן - יענקלה חי - סמנכ"ל עמותת אור ירוק,
אורנית דקל - מנכ"ל תנועת של"מ, יעל דרורי - רכזת ארצית זה"ב בגן,
חברת הנהלת של"מ, עידית קידר - מנחה ארצית,
ליאת אבישר - רכזת פרויקטים אור ירוק.
ליווי ויעוץ לתכנית - נירה עדן
עיצוב : יפעת יעקבי
עריכה לשונית: ניצה פלד
יוצרת פרוייקט "ללה " - נטע סילוני, פיתוח תכנים חינוכיים
איור דמות "ללה" - טלי מנשס, סטודיו קארט בלאנש
עמוס ברזל - כותב מלחין ומפיק תוכניות מוזיקליות לגני ילדים ובי"ס 052-2538297.
מעביר בהתנדבות מפגשים לצוותי גן ולמתנדבים בנושא בטיחות בדרכים.

זהבגן

גמלאים מתנדבים בגני הילדים היא תכנית המופעלת על ידי עמותת אור ירוק ותנועת של"מ - החברה למתנ"סים בשיתוף משרד החינוך.
התכנית פועלת משנת תשס"ה.
לפרטים : עמותת אור ירוק 09-7776162
תנועת של"מ 03-7600145 או במתנ"ס בישוב.
פעילויות נוספות ניתן למצוא באתר אור ירוק (קהילה)

www.oryarok.org.il

אור ירוק
העמותה לשיטי תרבות הנהיגה בישראל

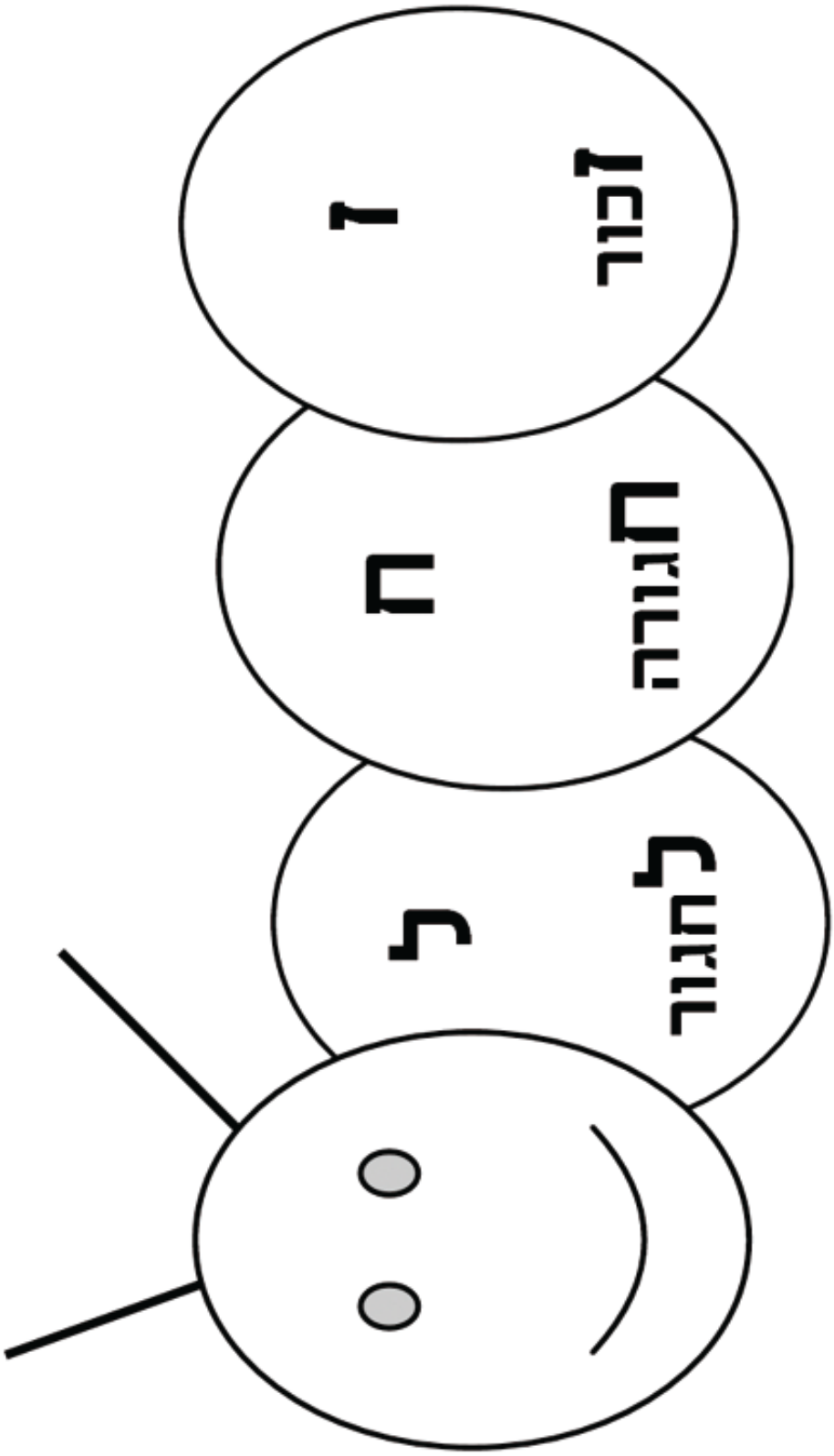
זכור
ז
חגורה
ח
לחגור
ל